

CAPÍTOL 17
LA COMISSIÓ INTERNACIONAL
DE NOMENCLATURA ZOOLOÒGICA

ARTICLE 77. Relació de la Comissió amb els organismes internacionals dels quals proven les seves funcions i els seus poders

77.1. Font de l'autoritat. La Comissió Internacional de Nomenclatura Zoològica és una institució permanent que rep tots els poders i la Constitució de les resolucions dels congressos internacionals de zoologia i de les estructures que els han succeït per delegació.

77.2. Delegació subsegüent. El XVII Congrés Internacional de Zoologia (1972) va delegar els poders i les funcions a què es refereix el Codi i la Constitució de la Comissió, a la Unió Internacional de Ciències Biològiques (IUBS). Aquesta delegació inclou la capacitat de delegar poders i funcions en un altre organisme internacional de zòlegs d'acord amb les condicions especificades en aquest article.

77.3. Condicions de la delegació

77.3.1. En el cas que un organisme internacional delegui en un altre, la Comissió ha de prendre, mitjançant un acord amb el nou organisme, les disposicions adequades per a formar una Secció de Nomenclatura Zoològica encarregada de procedir a l'elecció dels membres de la Comissió, d'examinar les propostes d'esmenes al Codi (vegeu l'article 90) i a la Constitució (vegeu l'article 84.1), i de retre comptes de les activitats de la Comissió a l'organisme internacional, tal com especifica aquest Codi i la Constitució de la Comissió.

77.3.2. Aquest organisme internacional de zòlegs ha d'adoptar i posar en pràctica les disposicions acordades per a l'exercici de les seves funcions.

77.3.3. No es pot fer cap delegació per part de l'organisme internacional, segons aquest article, sense l'assentiment previ de la Comissió.

77.3.4. En el cas que, en opinió de la Comissió, l'organisme que exerceix la delegació manifesti deixadesa de les seves funcions, la Comissió pot cancel·lar la delegació i transferir-la a un altre organisme internacional de zòlegs.

77.3.5. Qualsevol proposta feta a la Comissió d'acord amb aquest article requereix l'aprovació de la Comissió, amb almenys dos terços dels vots dels membres, vàlidament emesos per correu en votació secreta.

77.4. **La Constitució de la Comissió.** La Comissió es regeix per una Constitució [article 77.1]. (Vegeu també l'article 84.)

77.5. **Períodes de transició.** Durant el període que segueix la terminació d'una delegació (iniciada i acabada d'acord amb els articles 77.3.1 i 77.3.4, respectivament), la Comissió ha de continuar les seves funcions d'acord amb el Codi i la Constitució, i ha de retre comptes a l'organisme que pren la successió en la delegació com si aquest darrer hagués tingut autoritat durant el període següent al darrer informe a l'organisme previ. Durant aquest període, les eleccions a la Comissió han de seguir els procediments de cobertura de vacants eventuals (vegeu la Constitució: article 4.6).

ARTICLE 78. Poders i obligacions de la Comissió

78.1. **Plens poders.** La Comissió, per una resolució del IX Congrés Internacional de Zoologia (1913), ratificada en codis posteriors pels seus successors, està autoritzada a suspendre l'aplicació de qualsevol disposició del Codi en casos concrets, excepte les d'aquest capítol i el següent, amb les condicions especificades per l'article 81. El procediment que cal seguir és decidit per la Comissió d'acord amb aquests plens poders, i la decisió presa es publica en una opinió [article 80.2].

78.2. Poders específics

78.2.1. La Comissió, seguint els procediments especificats per l'article 79, pot establir una *Llista de Noms Disponibles en Zoologia* i aprovar parts de la *Llista* (vegeu l'article 79.4 per a la condició dels noms de la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia* i els tipus portadors de nom dels tàxons nominals que indiquen aquests noms).

78.2.2. Si un article del Codi mena un autor a sotmetre una qüestió nomenclatural a la Comissió perquè prengui una decisió, la Comissió ha de determinar la qüestió com requereixen els articles corresponents i ha de publicar la decisió presa en una opinió [article 80.2].

78.2.3. La Comissió, per iniciativa pròpia [article 83] o si se li sotmet el cas, pot interpretar o aplicar les disposicions del Codi per a qualsevol qüestió de nomenclatura zoològica, i publicar la decisió en una opinió [article 80.2].

78.3. Esmenes al Codi

78.3.1. La Comissió ha de considerar qualsevol proposta d'esmena del Codi, d'acord amb els procediments establerts per la Constitució.

78.3.2. Si la Comissió determina, amb almenys dos terços dels vots emesos vàlidament, que una proposta d'esmena al Codi no és una modificació substancial sinó un simple aclariment d'una disposició del Codi, pot promulgar una declaració (una esmena provisional del Codi) subjecta a les disposicions de l'article 80.1.

78.3.3. La Comissió no pot promulgar cap declaració sobre una proposta que impliqui una modificació substancial del Codi.

78.4. Altres obligacions. La Comissió:

78.4.1) ha de considerar qualsevol sol·licitud de revisió d'una decisió de la Comissió;

78.4.2) ha de posar a les llistes oficials i índexs oficials corresponents els noms i les obres que han estat objecte de decisions de la Comissió en les seves opinions (incloent-hi les correccions oficials);

78.4.3) ha d'informar, mitjançant la publicació en *The Bulletin of Zoological Nomenclature*, dels assumptes relatius a la nomenclatura zoològica i d'interès general per als zoòlegs;

78.4.4) ha de presentar informes del seu treball a l'organisme internacional que tingui autoritat sobre ella [article 77], i

78.4.5) ha de desenvolupar tots les altres obligacions que pot determinar aquest organisme internacional, d'acord amb la Comissió.

ARTICLE 79. Llista de Noms Disponibles en Zoologia. Un organisme internacional de zoòlegs (com un congrés internacional, una societat internacional, o un consorci de societats nacionals i regionals, o un membre científic de la Unió Internacional de Ciències Biològiques), d'acord amb la Comissió, pot proposar que la Comissió aprovi per a un camp taxonòmic principal (o camps relacionats) una part de la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia*. La Comissió ha de considerar la proposta i pot aprovar la part, sempre que l'organisme proponent i la Comissió compleixin els requisits d'aquest article.

79.1. Forma de la proposta. La proposta a la Comissió s'ha de presentar amb la forma de la part sotmesa a adopció i

79.1.1) ha d'especificar els àmbits de la proposta, com és ara el camp taxonòmic, les categories i el període de temps cobert (p.

- ex., Amphibia, noms del nivell espècie establerts abans del 31 de desembre de 1995 [data completa, és a dir, dia, mes, any]);
- 79.1.2) ha de donar la referència bibliogràfica de l'obra en què s'estableix cada nom que s'esmenti, l'autor, la data de publicació i la situació (incloent-hi la precedència, si és diferent de la prioritat);
- 79.1.3) ha de donar, per a cada nom que s'esmenti, detalls del tipus portador de nom del tàxon nominal que indica; en el cas d'un nom del nivell espècie, si els detalls de com es pot reconèixer l'exemplar o els exemplars tipus no es coneixen, ha de fer constar una declaració sobre si el nom està basat en un holotip, sintips, un lectotip o un neotip i l'indret o indrets de dipòsit (si n'hi ha) registrats en la fixació del tipus (però no es pot fer cap designació de lectotip o neotip únicament a l'efecte de la llista [articles 74.7, 75.3]);
- 79.1.4) ha de donar, per a cada nom que s'esmenti i que hagi estat objecte d'una decisió de la Comissió [articles 80, 81], l'opinió corresponent i la condició del nom segons com resulti d'aquesta decisió, i
- 79.1.5) ha d'especificar, si escau, com s'ha resolt l'homonímia amb noms fora de l'àmbit de la proposta.

79.2. Requisits per a la notificació, la consulta i la votació de la Comissió

- 79.2.1. Si és interpellada per un organisme internacional de zoòlegs que té la intenció de proposar una part de la *Llista*, la Comissió ha de nomenar, per mitjà del seu Consell, un comitè *ad hoc* [article 10 de la Constitució] per tal de posar-se d'acord amb l'organisme que fa la proposta.
- 79.2.2. En rebre la proposta, la Comissió
- 79.2.2.1) ha de publicar un avís de la proposta en *The Bulletin of Zoological Nomenclature*, donar detalls de l'organisme que fa la proposta, indicar el camp cobert per la part i com poden obtenir els zoòlegs exemplars (en paper o en qualsevol altre format) de la part proposada, i invitar els zoòlegs a donar a conèixer llurs observacions durant els dotze mesos següents;
- 79.2.2.2) ha d'enviar l'avís a revistes que publiquen treballs taxonòmics en el camp taxonòmic cobert per la proposta, perquè se'n faci difusió;
- 79.2.2.3) ha de trametre la proposta al seu comitè *ad hoc* per

tal que reculli comentaris, consulti l'organisme que fa la proposta i d'altres i, en un termini que no pot ser inferior als dos anys a partir de l'anunci fixat per l'article 79.2.2.1, considerar una proposta revisada o recomanar que s'abandoni la proposta;

79.2.2.4) s'ha d'assegurar que la proposta revisada no conté cap nom establert en els cinc anys que precedeixen la presentació inicial de la proposta;

79.2.2.5) ha de publicar, després que la proposta revisada li hagi estat tramesa pel seu comitè *ad hoc*, l'anunci i invitar a fer observacions sobre la proposta revisada, seguint el procediment definit per a la proposta inicial [articles 79.2.2.1, 79.2.2.2];

79.2.2.6) ha de tenir en compte les observacions rebudes (si n'hi ha) i els comentaris de l'organització que fa la proposta, i votar o bé l'adopció, o bé l'abandonament de la proposta de la part de la *Llista*, d'acord amb els procediments establerts per la Constitució [article 12] i els Estatuts de la Comissió per a votar en exercici dels seus plens poders.

79.3. Data d'entrada en vigor i d'accessibilitat de les parts. La Comissió ha de publicar un anunci en *The Bulletin of Zoological Nomenclature* sobre la decisió d'aprovar qualsevol part de la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia* tan aviat com sigui possible després d'haver pres la decisió.

79.3.1. Abans de publicar l'anunci d'aprovació, la Comissió s'ha d'assegurar que la part recentment acceptada és accessible per compra o gratuïtament, i ha d'incloure aquesta informació en l'anunci.

79.3.2. Qualsevol part de la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia* aprovada per la Comissió entra en vigor en la data de publicació, en *The Bulletin of Zoological Nomenclature*, de l'anunci de la decisió d'aprovar-la presa per la Comissió.

79.3.3. L'anunci ha d'especificar el títol amb el qual ha de ser coneguda la part de la *Llista* aprovada per la Comissió, i els seus àmbits (incloent-hi el camp taxonòmic i les dates cobertes).

79.4. Condició dels noms, les grafies, les dates de disponibilitat i els tipus especificats en la *Llista dels Noms Disponibles en Zoologia*

79.4.1. Es considera que un nom que aparegui en una part aprovada de la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia* és un nom disponible, i té la grafia, la data i l'autor reconeguts en la *Llista* (malgrat qualsevol prova del contrari).

79.4.2. Es considera que un tàxon nominal indicat per un nom que apareix en una part aprovada de la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia* hi té el tipus portador de nom registrat (malgrat qualsevol prova del contrari).

79.4.3. Un nom que no estigui inclòs dins de l'àmbit corresponent (camp taxonòmic, categories i període de temps cobert) d'una part aprovada de la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia* no és disponible, malgrat que pugui tenir les condicions de disponibilitat del Codi.

Recomanació 79A. Esmenat de noms prèviament disponibles. Si, per motius taxonòmics o històrics, un autor vol esmentar un nom que ja no és disponible perquè no s'ha inclòs en la part corresponent de la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia* aprovada per la Comissió, hauria d'esmentar clarament que aquest nom no és disponible.

79.5. Poder de la Comissió per a esmenar la condició d'un nom que apareix en la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia*. Sota circumstàncies excepcionals, i solament si una entrada de la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia* és causa de confusió, la Comissió pot esmenar aquesta entrada mitjançant l'ús dels seus plens poders [article 81] i publicar la seva decisió en una opinió [article 80.2].

79.5.1. A partir de la data de publicació en *The Bulletin of Zoological Nomenclature* de l'entrada esmenada, la condició, la grafia, la data de disponibilitat i l'autor del nom en qüestió, i el tipus portador de nom del tàxon nominal que designa, queden determinats per la dita entrada.

79.5.2. El requisit que les esmenes de les condicions dels noms que apareixen en la *Llista* tan sols puguin ser fetes per la Comissió mitjançant l'ús dels seus plens poders no impedeix a un autor designar una espècie tipus per a un tàxon nominal del nivell gènere publicat abans del 1931, si no s'ha fixat encara, o designar un lectotip [article 74] entre els sintips registrats en la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia*, o un neotip, si es donen les circumstàncies que requereixen una designació d'aquesta mena [article 75]. La Comissió pot inserir fixacions posteriors d'aquesta mena a la *Llista*.

Recomanació 79B. Petició als autors que designen lectotips o neotips per a noms que figuren en la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia*. Es demana als autors que, tan aviat com sigui possible després de la publicació, informin la Comissió de les designacions de lectotips o neotips que facin per als tàxons nominals de noms de la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia*.

79.6. Poder de la Comissió per a afegir noms omesos a la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia*. Si la Comissió constata que hi ha un

nom prèviament disponible dins de l'àmbit d'una part aprovada de la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia* que s'ha omès de la *Llista*, en circumstàncies excepcionals la Comissió pot fer ús dels seus plens poders i afegir una entrada escaient en aquesta part de la *Llista*, i publicar la decisió sota la forma d'una opinió. Aquesta acció restableix la disponibilitat del nom.

ARTICLE 80. Situació de les accions de la Comissió. A conseqüència de les actuacions de la Comissió determinades pel Codi, la Comissió pot publicar declaracions, opinions, llistes i índexs oficials, i pot aprovar i publicar parts de la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia*. La situació d'aquests actes publicats i dels noms i les obres de les llistes i índexs oficials s'especifica en aquest article.

80.1. Declaracions. Una declaració publicada per la Comissió té la força d'una esmena provisional del Codi i roman en vigor fins que l'organisme internacional que té l'autoritat [article 77] la ratifica o la rebutja. Si la declaració és ratificada, es considera que el Codi s'ha esmenat des de la data de la declaració.

80.2. Opinions. Si un cas implica l'aplicació del Codi a una obra, a un nom o a un acte nomenclatural concrets, la Comissió ha de donar una decisió en una opinió, i

80.2.1) o bé fer constar com s'ha d'aplicar o interpretar el Codi;

80.2.2) o bé, actuant en l'interès de l'estabilitat i la universalitat, eximir, mitjançant l'ús del seus plens poders [article 81], aquest cas concret de l'aplicació del Codi, i fer constar el procediment que cal seguir.

80.3. Data de entrada en vigor de les opinions. Les decisions de les opinions entren en vigor immediatament després d'haver estat publicades per la Comissió en *The Bulletin of Zoological Nomenclature*.

80.4. Correccions d'errors o omissions en les opinions. Els errors i les omissions (com un error bibliogràfic, un *lapsus calami* o una omisió en situar un nom conservat o suprimit en una llista oficial o un índex oficial) poden ser objecte de correccions oficials per la Comissió sense més votacions, llevat que l'error o omisió vagi en contra de la decisió o de les conseqüències d'aquesta. Si l'error o omisió va en contra de la decisió, la Comissió ha de reconsiderar la qüestió i publicar una opinió addicional.

80.5. Interpretació de les opinions. Una opinió s'aplica tan sols al cas concret sotmès a la Comissió, i s'ha d'interpretar rígidament; no se n'han d'extreure conclusions altres que les especificades expressament.

80.6. Situació de les obres, els noms i els actes nomenclaturals de les llistes oficials. La Comissió publica l'efecte de les seves opinions sobre noms i obres individuals a les llistes i índexs oficials. Els punts que segueixen es refereixen als noms i a les obres que figuren en les llistes oficials.

- 80.6.1. Un nom inclòs en una llista oficial és un nom disponible.
- 80.6.2. La condició d'un nom inclòs en una llista oficial queda subjecta a la decisió (o les decisions) de qualsevol opinió (o opinions) escaients, incloent-hi qualsevol correcció oficial d'una opinió [article 80.4]; tots els altres aspectes de la seva situació deriven de l'aplicació normal del Codi. Tanmateix, si un nom d'aquesta mena rep una situació diferent en la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia*, es considera que la situació en aquesta última és correcta [article 80.8].
- 80.6.3. Un nom es pot inscriure en una llista oficial sense cap qualificació particular.
- 80.6.4. Si es creu que un nom inclòs en una llista oficial és un sinònim d'un altre nom disponible (tant si és en una llista oficial com si no), la seva precedència relativa es determina mitjançant l'aplicació normal del Codi, llevat que la Comissió ho decideixi o ho hagi decidit altrament.
- 80.6.5. Un nom o un acte nomenclatural apareguts en una obra inclosa en la *Llista Oficial d'Obres Aprovades com a Disponibles per a la Nomenclatura Zoològica* queden subjectes a les disposicions del Codi i a qualsevol limitació imposada per la Comissió en relació amb l'ús d'aquesta obra en la nomenclatura zoològica.

80.7. Situació de les obres, dels noms i dels actes nomenclaturals que consten en els índexs oficials. La Comissió publica les conseqüències de les seves opinions sobre noms i obres individuals en llistes oficials i índexs oficials. Quant als noms i obres dels índexs oficials, s'apliquen les consideracions següents.

- 80.7.1. Una obra, un nom o un acte nomenclatural inclosos en un índex oficial tenen la situació que se'ls atribueix en la decisió o les decisions escaients.
- 80.7.2. Un nom o un acte nomenclatural que apareguin en una obra inclosa en l'índex oficial no tenen ni disponibilitat ni validesa en nomenclatura zoològica, llevat que la Comissió ho decideixi altrament mitjançant l'ús dels seus plens poders. Tanmateix, aquesta obra es pot emprar com a font d'informació relacionada amb

la nomenclatura zoològica, si no és que la Comissió ha decidit que l'obra ha de ser tractada com a no publicada.

- 80.8. **Cas en què la Comissió ha atribuït a un nom una situació diferent en la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia* i en les llistes oficials.** En el cas que la Comissió concedeixi una situació contradictòria a un nom inclòs en la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia*, en una llista oficial o en una opinió, es considera que la situació concedida en la *Llista de Noms Disponibles en Zoologia* és correcta, llevat que la Comissió ho hagi decidit altrament [article 79.5].
- 80.9. **Decisions prèvies de la Comissió.** Una decisió presa per la Comissió en relació amb una obra, un nom o un acte nomenclatural concrets, no pot ser anul·lada sense el consentiment de la Comissió.

ARTICLE 81. Ús dels plens poders

- 81.1. **Propòsit i abast.** Després de l'anunci corresponent fixat per la Constitució, la Comissió té plens poders [article 78.1] per a modificar l'aplicació de les disposicions del Codi en un cas concret, si una aplicació d'aquesta mena pot, segons la seva opinió, alterar l'estabilitat o la universalitat, o causar confusió. Amb la finalitat d'evitar una alteració d'aquesta mena i de promoure una nomenclatura estable i universalment acceptada, mitjançant l'ús dels plens poders, pot conservar, suprimir totalment, parcialment o condicional, o donar una precedència específica o tornar disponible qualsevol nom, fixació de tipus o acte nomenclatural, o qualsevol publicació, i establir substitucions.
- 81.2. **Principis conductors.** En fer ús dels plens poders, la Comissió es guia pels principis següents, els quals no tenen caràcter limitant.
- 81.2.1. Si dos noms són homònims, l'homònim més antic es pot «suprimir totalment», és a dir, es pot suprimir a l'efecte tant del Principi de Prioritat com del Principi d'Homonímia, de manera que l'homònim més recent pugui continuar en ús com a nom vàlid. Un nom del nivell espècie que ha estat «suprimit totalment» continua sent un nom disponible [article 10.6] i pot continuar indicant l'espècie tipus d'un gènere o subgènere [article 67.1.2].
- 81.2.2. Si dos noms són sinònims objectius, el sinònim més antic es pot «suprimir parcialment», és a dir, suprimir-se tan sols a l'efecte del Principi de Prioritat, sense suprimir-lo també a l'efecte del Principi d'Homonímia.
- 81.2.3. Si es considera que dos noms són sinònims subjectius, el sinònim més antic es pot suprimir tan sols a l'efecte del Principi de Prioritat [com a l'article 81.2.2], o bé es pot «suprimir

condicionalment» per a permetre que el nom més antic es pugui emprar tan sols si

81.2.3.1) els tàxons indicats pels noms es consideren diferents, o

81.2.3.2) és el nom vàlid d'un tàxon de categoria subordinada al tàxon indicat pel nom més recent i inclòs dins seu (p. ex., una subfamília dins una família o un subgènere dins un gènere).

Exemple. El nom genèric del lepidòpter *Argynnis* Fabricius, 1807, passà a tenir precedència sobre *Argyreus* Scopoli, 1777 quan la Comissió suprimí aquest pels seus plens poders (Opinió 161 [1945]). *Argyreus* és disponible per a emprar-lo com un gènere diferent d'*Argynnis*. També és disponible per a emprar-lo com el nom vàlid d'un subgènere dins d'*Argynnis* i diferent del subgènere nominotípic.

81.2.4. Si la Comissió declina emprar els seus plens poders en un cas concret, la decisió de l'opinió ha d'especificar el nom o els noms que cal emprar i l'acció a realitzar (si escau).

ARTICLE 82. Situació d'un cas sota consideració

82.1. **Manteniment de l'ús predominant.** Si un cas està sota la consideració de la Comissió, s'ha de mantenir l'ús predominant (vegeu el glossari) dels noms fins que es publiqui la decisió de la Comissió.

82.2. **Data en què es considera que comença la consideració.** Es considera que un cas està sota la consideració de la Comissió des de la data de publicació en *The Bulletin of Zoological Nomenclature* de l'anunci de recepció del cas.

ARTICLE 83. Obligacions i poder discrecional de la Comissió. La Comissió no té l'obligació d'investigar violacions del Codi o de complementar o verificar la informació continguda en les sol·licituds que li són sotmeses, o d'iniciar cap acció dins el seu camp de competència, tot i que, discrecionalment, sí que pot fer qualsevol d'aquestes accions.

ARTICLE 84. Constitució i Estatuts. Les regulacions que tracten de la condició de membre de la Comissió, dels seus directius i del seu Consell, de les eleccions, els procediments de votació, les reunions i d'altres assumptes relacionats, són a la Constitució i als Estatuts de la Comissió.

84.1. **Esmenes a la Constitució.** La Constitució tan sols es pot esmenar de la mateixa manera que el Codi [article 90].

84.2. **Esmenes als Estatuts.** Els Estatuts es poden promulgar, esmenar i suspendre d'acord amb els procediments establerts per la Constitució.